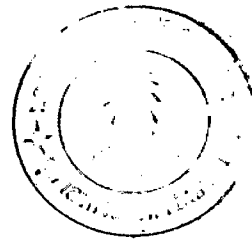

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยถึงแม้ว่าจะมีปริมาณจำนวนพลเมืองมากแต่มีคุณภาพต่ำ ประเทศนั้นก็มีปัจจัยกำลังอำนาจแห่งชาติต่ำ คุณภาพของพลเมืองก็คือระดับการศึกษานั้นเอง ถ้าพลเมืองของประเทศใดมีความรู้ดีในสาขาวิชาการต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้ในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาและป้องกันประเทศแล้ว ประเทศนั้นย่อมมีปัจจัยกำลังอำนาจแห่งชาติสูงเมื่อประชาชนมีความรู้ความเฉลียวฉลาดรู้จักกระบบการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เหมาะสม เป็นต้น การจัดการระบบการปกครอง ลัทธิการเมือง รัฐบาล การจัดการระบบกำลังรบ นอกจากนี้เมื่อประชาชนมีความรู้และความเฉลียวฉลาดแล้ว ประชาชนเหล่านี้ก็รู้จักวิธีการที่จะมีความสามัคคี รวบรวมกันอยู่เป็นปึกแผ่น การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับการพัฒนาประเทศ¹

ในประเทศไทยการจัดการศึกษาที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันนับว่ายังไม่ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่คาดไว้ การผลิตครูในสถาบันการฝึกหัดครูและสถาบันอุดมศึกษาไม่มีเป้าหมายที่แน่นอน การนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ๆมาใช้ในการเรียนการสอนยังไม่เป็นที่แพร่หลายเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่เทคโนโลยีทางการศึกษาสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนด้วย

ถ้าเราลองหันมามองดูการเรียนการสอนในปัจจุบัน สภาพภายในห้องเรียนกำลังตกอยู่ในวิกฤติการณ์ของความเสื่อมหรือภาวะระดับขั้นอันตราย เพราะว่าเมื่อนักถึงห้องเรียน ก็มักภาพเห็นครูท่าทางเรียวบรอย เขาไปยืนพรวดสอนอยู่หน้าห้อง เด็กนักเรียนนั่งตั้งใจฟังครูหรือ

¹ ก้าวแห่ง พลังการ, "ข้อคิดเห็นและตัวเลขบางประการเกี่ยวกับการศึกษา" วารสารคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (พฤศจิกายน 2515) หน้า 10

ทำงานจกงานตามครูบอก หมกชั่ว โมงครูออกไปมีครูใหม่ผลัดเปลี่ยนเข้ามาสอนวิชาใหม่ เรื่อยไปจนหมดวัน ครูมีหน้าที่ให้ นักเรียนมีหน้าที่รับ โดยมีระเบียบวินัยเป็นเครื่องควบคุมความสงบเรียบร้อย จากวิกฤติการณ์นี้เรานำมาพิจารณาว่าครูกำลังสอนอะไร เพื่ออะไร และมีความมุ่งหมายนั้นเป็นคุณแก่ชีวิตจริง ๆ หรือ เป็นประโยชน์ต่อสังคมจริง ๆ หรือ ผู้ที่กำลังยืนอ่านตำรา หรือบอกให้เด็กจดตำราอยู่หน้าชั้น ไม่ได้ช่วยให้ชีวิตของเขามีความหมายขึ้น หรือค้นพบวิธีการใช้ชีวิตอย่างมีประโยชน์อะไรขึ้นมา

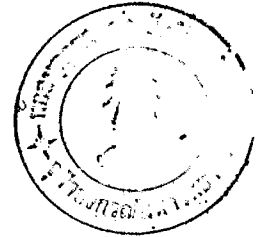
นักการศึกษาที่มองเห็นถึงความเสื่อมในท้องโรงเรียนได้พยายามตั้งคำถามว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น คำตอบที่พียงขึ้น แยกพิจารณาเป็น 2 ทางคือ

1. ในการฝึกคนเพื่อจะออกไปเป็นครู สถาบันฝึกหัดครูมิได้ช่วยให้รู้จักตัวเอง รู้จักนักเรียน รู้จักสังคม หรือรู้ในวิธีการและศาสตร์การศึกษามากพอที่เขาจะออกไปเป็นครูอย่างมีความเชื่อมั่นได้เลย ความคิดในเรื่องการฝึกหัดครูตลอดมาคิอยู่แต่เพียงว่าคนที่จะเป็นครูควรมีความรู้ 2 ประเภท คือความรู้ทางวิชาการและความรู้ทางวิชาครู ความพยายามทั้งหมดของสถาบันฝึกหัดครู คือพยายามจัดสัดส่วนของความรู้สองประเภทนี้ เช่นถ้าให้วิชาการมากไป ครูที่ผลิตออกไปอาจจะถูกหาว่ามีความรู้ดีแต่สอนไม่เป็นหรือถ้าวิชาครูมากเกินไป ก็อาจจะถูกหาว่าครูที่ผลิตออกไปสอนเก่งแต่ไม่มีความรู้ที่จะสอน เมื่อแนวความคิดในการฝึกหัดครูเป็นเช่นนี้ หลักสูตรฝึกหัดครูจึงประกอบด้วยสิ่งละอันพันละน้อย มิได้รวบรวมกันเป็นแผน เป็นศาสตร์ที่มีระเบียบวิธีการ ช่วยให้ผู้ที่จะเป็นครูรู้แจ้ง ฉะนั้น ความคิดใหม่ที่มีต่อการฝึกหัดครูก็คือ ผู้ที่จะออกไปเป็นครูจะต้องมีอะไรมากกว่าความรู้ทางวิชาการสิ่งละอันพันละน้อย และประสบการณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ จากการฝึกสอนก่อนจะไปเป็นครูตรงกันข้ามจำเป็นต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในความมุ่งหมายของการเป็นครู มีความเข้าใจตนเอง เข้าใจเด็ก เข้าใจสังคม และมีวิธีการในการแสดงความรู้พร้อมไปกับเด็กในห้องเรียนโดยตลอดไปได้

2. การจัดโรงเรียนเอง ซึ่งถูกเรียกร้องให้พิจารณาทบทวนเสียใหม่ เพราะตั้งแต่เดิมมาเราจะเคยมีปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งกว่า ตลอดเวลาที่เป็นครู ครูจะสามารถศึกษาต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ ได้อย่างไร จึงไม่มีประโยชน์ที่จะปฏิรูปการศึกษาจนประจำการของครูโดยไม่คำนึงถึงการศึกษาในระหว่างประจำการของครูเลย เพราะการศึกษาของครูนั้นมิได้จบสิ้นทันทีที่ออกจากสถาบันฝึกหัดครู แท้ที่จริง การศึกษาที่แท้จริงของครูเริ่มต้น ในทันทีที่เขาเหยียบย่างเข้าสู่ห้องเรียนของเด็กต่างหาก ดังนั้นก่อนการที่จะออกไปเป็นครู ก็ควรจะได้ฝึกใหญ่ที่จะออกไปเป็นครูได้รับประสบการณ์ให้มากขึ้น

นอกจากเรื่องสภาพในห้องเรียนแล้ว มาดูทางด้านการผลิตครูในแต่ละปีจะมีสถาบันการผลิตครูออกมาเป็นจำนวนมาก สถาบันต่าง ๆ ที่ผลิตครูมีดังนี้

1. กรมอาชีวศึกษา มี 11 แห่ง
2. กรมพลศึกษา มี 5 แห่ง
3. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มี 2 แห่ง
4. กรมศิลปากร มี 1 แห่ง
5. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
8. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
9. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
10. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
11. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
12. วิทยาลัยครู มี 35 แห่ง
13. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 7 แห่ง

จะเห็นได้ว่ามีสถาบันผลิตครูทั้งประเทศอยู่ 68 แห่ง ในแต่ละแห่งจะเปิดการสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ เมื่อรวมนักเรียน นิสิต และนักศึกษาในสถาบันสังกัดกรมการฝึกหัดครูทั้งหมด 94,253 คน คิดเป็นร้อยละ 92 ของนักเรียน นิสิต และนักศึกษาคูทั้งหมดทุกหน่วยงาน²

จากจำนวนนักเรียน นิสิตและนักศึกษา ซึ่งกำลังอยู่ในสถาบันฝึกอาชีพครูในขณะนี้ อัตราส่วนไม่เหมาะสมกับครูอาจารย์ที่สอนในสถาบันที่ผลิตครู ถึงแม้ว่าจะผลิตครูได้มากก็จริงอยู่ แต่คุณภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาลดน้อยลงไปกว่าเดิม เพราะเวลาเมื่ออาจารย์ต้องสอนวิชามากขึ้น การเตรียมตัว และการเอาใจใส่ในนักเรียน นิสิต และนักศึกษา มีน้อยลงกว่าเดิม ในบางครั้งอาจารย์ต้องทำหน้าที่นี้เทศน์นิสิต นักศึกษาและนักเรียนที่ออกไปฝึกสอน จึงทำได้ไม่ทั่วถึงและจริงจัง

การที่จะผลิตครูให้มีคุณภาพทั้งทางด้านการสอนและวิชาการตามหลักสูตรจะกำหนดไว้ว่า นิสิตที่จะสำเร็จจากสถาบันการผลิตครูต้องผ่านการฝึกสอนมาก่อน เรื่องการฝึกสอนนี้มักจะได้ยินคำถามในหมู่นิสิตที่จะออกฝึกสอนในทำนองที่ว่า³ "เราได้อะไรบ้างจากการฝึกสอน" "เราไปเป็นครูฝึกสอนหรือครูช่วยสอน" "การฝึกสอนทำให้รักอาชีพครูหรือทำให้มีทัศนคติไม่ดีต่ออาชีพครู" "คะแนนการฝึกสอนมากเกินไปหรือไม่" "วิธีประเมินผลการฝึกสอนดีแล้วหรือ" "นิสิตไม่ต้องการฝึกสอนจริงหรือ" "ควรงดโปรแกรมการฝึกสอนหรือไม่" "ควรจัดวิชาเรียนแทนการฝึกสอนหรือไม่" และยังมีคำถามอื่น ๆ อีกจำนวนมาก ทำให้เป็นที่น่าสงสัยว่าผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีทัศนคติต่อการฝึกสอนเป็นไปในทำนองไม่สู้ดีนัก ทั้ง ๆ ที่ทุก ๆ คนมีความเห็นว่า

² รุ่ง แก้วแดง, "รู้กับอก" วิทยาสาร, (22 สิงหาคม 2515), หน้า 7

³ ยุกพา อานันท์ลิขิต, "การศึกษาทัศนคติต่อการฝึกสอนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ บางเขน" ศรีนครินทรสาร, (มิถุนายน - กันยายน 2517), 26 - 27

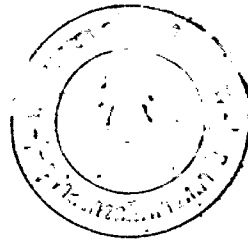
การฝึกสอนเป็นการจัดประสบการณ์ชั้นวิชาชีพ (Professional) ให้แก่นิสิตเพราะเป็นการจัดให้นิสิตนำทฤษฎีต่าง ๆ ที่เรียนในห้องไปปฏิบัติจริง ฝึกให้ตนเองนำไปสู่วิธีการแก้ที่ถูกต้อง (Self Direction) ให้อุจกตนเองว่ามีความสามารถด้านใด ควรปรับปรุงด้านใด⁴.

ในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มาเสริมการฝึกสอนให้ดีขึ้นและเป็นการเตรียมตัวนิสิตหรือนักศึกษาก่อนที่จะออกไปฝึกสอน คือการสร้างสถานการณ์จำลอง (Simulation) การสร้างสถานการณ์จำลองเป็นการคิดโมเดลจำลองสถานการณ์ที่เป็นจริงมาใช้ เช่นจำลองสถานการณ์จำลองในห้องเรียนว่ามีปัญหาทางด้านการเรียนการสอนอย่างไรบ้างหรืออาจจะ เป็นปัญหาระหว่างครูกับนักเรียน ครูกับครู และครูกับผู้บริหาร เป็นต้น แบบสถานการณ์จำลองนี้จะช่วยให้นิสิตฝึกสอนได้รับประสบการณ์และฝึกแก้ปัญหาต่าง ๆ ก่อนที่จะออกไปฝึกสอนจริงเพื่อที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการออกปฏิบัติการฝึกสอนตลอดจนสร้างความมั่นใจให้ด้วย

สำหรับเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง "การสร้างสถานการณ์จำลองปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษา" นั้น เนื่องจากว่า ผู้วิจัยเคยเป็นครูสอนวิชาสังคมศึกษามาก่อนสามารถเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ประกอบกับการที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูที่สอนวิชาสังคมศึกษามาก การสอนวิชาสังคมศึกษานี้ครูผู้สอนมักจะประสบปัญหาอย่างมากและจะต้องพิจารณาถึงเนื้อหา วิธีสอน และเด็กนักเรียนให้สัมพันธ์กัน ถ้าไม่สัมพันธ์กันจะทำให้การสอนประสบกับความล้มเหลวได้

การสร้างสถานการณ์จำลองปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษานี้ได้รวบรวมปัญหาต่าง ๆ แล้วเลือกเอาปัญหาที่เป็นกลาง ๆ ครูสอนสังคมศึกษาจะพบอยู่เป็นประจำ จึงคิดว่าเมื่อสร้างออกมาเป็นแบบสถานการณ์จำลองแล้วจะเป็นประโยชน์ค่อนิสิตที่จะออกไปฝึกสอนในวิชาสังคมศึกษาเป็นอย่างมาก

⁴ Adams, Harold P. and Dickey, Frank G. Basic principle of Student Teaching (American Book Co., NewYork, 1956) P.372

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้คือ

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการและวิธีการสร้างสถานการณ์จำลองสำหรับแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษา โดยเน้นถึงปัญหาการสอนที่เกิดขึ้นเป็นส่วนใหญ่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย
 2. เพื่อสร้างสถานการณ์จำลองในลักษณะและสภาพของเมืองที่แสดงให้เห็นเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ประชากร การเศรษฐกิจ และอื่น ๆ นอกจากนี้ยังสร้างสถานการณ์จำลองของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยชั้นเรียน นักเรียน หลักสูตร คู่มือครู ระเบียบสะสมของนักเรียนแต่ละคน แผนภูมิสังคมมิติสถานการณ์จำลองนี้จะแสดงออกมาในรูปของภาพยนตร์ แถบบันทึกภาพ (Video tape) การเขียนเล่าเรื่องราว (Written Incident) การแสดงบทบาท (Role Playing) สไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย (Tape Slide Synchronized) และแบบฝึกหัดการแก้ปัญหาสำหรับครูพร้อมคู่มือ แลวนำมาวิเคราะห์ปรับปรุงให้มีคุณภาพ
 3. ทดลองใช้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นกับนักศึกษาที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการสอน เพื่อฝึกทักษะการแก้ปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการสอนสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาตอนปลายอย่างมีเหตุผลและเป็นไปตามหลักวิชา พร้อมกันนี้ก็ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้น
- ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จำกัดอยู่ภายในขอบเขตดังต่อไปนี้

1. สารสำคัญของกรวิจัยครั้งนี้มุ่งนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการเทียบเคียงการแก้ปัญห่อื่น ๆ อีกด้วย

2. ประชากรที่นำมาใช้สร้างเป็นสถานการณ์จำลอง เป็นประชากรที่สมมติขึ้น แล้วนำปัญหาต่าง ๆ ในทางวิชาสังคมศึกษาที่ได้จากการสำรวจมาประกอบกับประชากรที่กำหนดขึ้น
3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมีพวกโสตทัศนูปกรณ์ ชนิดต่าง ๆ เช่น แถบบันทึกภาพ ภาพยนตร์ สไลด์ การแสดงบทบาท และการบรรยายเรื่อง

ความจำกัดของการวิจัย

1. การสำรวจปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาสร้างสถานการณ์จำลอง ยังแคบเกินไปแม้จะได้อสอบถามครูและคนควาจากเอกสารต่าง ๆ ก็ตาม ที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องจากไม่มีเวลาพอ
2. การนำสถานการณ์จำลองมาใช้แก้ปัญหาในทางการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษานั้นเนื่องจากสภาพของการเรียนการสอนจริงกับสภาพที่กำหนดในสถานการณ์จำลองไม่เหมือนกันนำไปใช้จริงค่อนข้างลำบาก สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นจึงเป็นเพียงแนวทางที่จะช่วยให้ผู้ใช้นำไปประยุกต์เอาเอง
3. การทดลองใช้กับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงชั้นปีที่ 4 ผลที่ออกมาเราไม่สามารถสรุปการใช้สถานการณ์จำลองได้แน่นอน เพราะนักศึกษาในระดับนี้สามารถแก้ปัญหาได้ดีกว่านิสิตนักศึกษาระดับอื่น

ขอตกลงเบื้องต้น

1. ผลจากการทดสอบที่เฉลี่ยเหนือเกณฑ์ 60% ซึ่งถึงประสิทธิภาพของสถานการณ์จำลอง
คุณ
2. บทเรียนต่าง ๆ ที่นำมาเป็นปัญหาในการสร้างสถานการณ์จำลอง ถือเป็นตัวแทนของวิชาสังคมศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
3. ผู้วิจัยถือว่าแบบทดสอบที่ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการใช้สถานการณ์จำลองนั้น สามารถตรวจสอบความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้สถานการณ์จำลองได้

4. ความคิดเห็นของผู้ทดลองใช้สถานการณ์จำลองที่เลือกมาเป็นตัวอย่างประชากร
ผู้วิจัยถือว่าเชื่อถือได้

ประโยชน์และความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานสูงขึ้น โดยใช้สถานการณ์
จำลองเขาประกอบการสอนและการแก้ปัญหาการสอนของครู

2. เพื่อเป็นแนวทางเสนอแนะ ให้ครูผู้สอนได้ทราบถึง ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญห
ในการเรียนการสอน

3. ส่งเสริมแนวคิดของครูผู้สอนในการแก้ปัญหาแบบต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาในการปรับปรุงคุณภาพของ
ครูเป็นอย่างมาก

5. ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ ในการที่จะมุ่งพัฒนา
ทั้งครูและนักเรียน

6. ผลการวิจัยนี้มีส่วนช่วยส่งเสริมสนับสนุนการเรียนและการแสดงออกอย่างเป็น
ประชาธิปไตยที่ถูกตองและเหมาะสมในโรงเรียน

7. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไปข้างหน้า

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาคนคว่าเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการ
สอนสังคมศึกษา ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จากหนังสือ เอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ทั้งใน
และต่างประเทศ

2. กำหนดปัญหาที่จะนำมาสร้าง เป็นสถานการณ์จำลองโดยพิจารณาเลือกปัญหาที่เห็นว่า
สำคัญและต้องแก้ไขจำนวน 4 ปัญหา จากปัญหาที่ศึกษาคนคว่า

3. สร้างและเสนอปัญหาออกมาใน 4 ลักษณะคือ
 - 3.1 การเขียนบรรยายเรื่อง
 - 3.2 การแสดงบทบาท
 - 3.3 สไลด์สรุปประกอบคำบรรยาย
 - 3.4 เทปโทรทัศน์
4. สร้างคู่มือครู คู่มือนิสิตนักศึกษา ทะเบียนนักเรียน ระเบียบสะสมเพื่อใช้ประกอบกับปัญหาที่สร้างขึ้น
5. ทดลองใช้สถานการณ์จำลองปัญหาที่สร้างขึ้นกับนิสิตที่เรียนทางการศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ที่จะออกฝึกสอน เพื่อฝึกให้รู้จักคิดค้นวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมีเหตุผลและถูกต้องตามหลักวิชาพร้อมทั้งให้นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นแล้ววิจัยผลที่ได้รับ
6. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ ความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้ ตรงตามความมุ่งหมายของผู้วิจัย จึงขอให้คำจำกัดความบางคำดังต่อไปนี้

สถานการณ์จำลอง (Simulation) หมายถึงสภาพการณ์ซึ่งจำลองขึ้นด้วยการใช้สื่อต่าง ๆ จากเหตุการณ์จริงของปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนประกอบด้วย

ภาพยนตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นเรื่องราว สภาพของเมืองที่สร้างขึ้น สภาพจำลองของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย นักเรียน ชั้นเรียน

เอกสารคู่มือครู หลักสูตรวิชาต่าง ๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ทะเบียนนักเรียน ระเบียบสะสมของนักเรียนแต่ละคน แผนภูมิสังคัมมิตี

แบบจำลองปัญหา (Models) ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนระดับปีที่ 5 ซึ่งเสนอเรื่องราวโดยใช้สื่อต่าง ๆ 4 แบบคือ การบรรยายเรื่อง การแสดงบทบาท สไลด์สรุปประกอบคำบรรยาย และเทปโทรทัศน์ พร้อมทั้งคู่มือ

การบรรยายเรื่อง (Written Incident) หมายถึง แบบจำลองปัญหาชนิดหนึ่งซึ่งเสนอออกมาในลักษณะของเรื่องสั้นบรรยายเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา

การแสดงบทบาท (Role Playing) หมายถึง แบบจำลองปัญหาชนิดหนึ่งซึ่งเสนอเรื่องราวพร้อมทั้งสร้างและกำหนดบทบาทการแสดงของตัวละครไว้ เช่น บทบาทของครู นักเรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น แล้วให้นักเรียนไปแสดงส่วนการจำลองสรวมบทบาทของตัวละครแต่ละตัว ตามบทบาทที่กำหนด

สไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย (Program Slide) หมายถึง แบบจำลองปัญหาชนิดหนึ่งซึ่งเล่าเรื่อง เหตุการณ์ต่างๆตามที่กำหนดปัญหา โดยเสนอเป็นภาพสไลด์ต่อเนื่องกัน พร้อมทั้งเขียนบรรยายประกอบ

เทปโทรทัศน์ (Video Tape) หมายถึง แบบจำลองปัญหาชนิดหนึ่ง ซึ่งบันทึกเรื่องราวเหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่งที่เป็นปัญหาด้วยแถบบันทึกภาพซึ่งบันทึกได้ทั้งภาพและเสียงพร้อมกันไป

ปัญหา ในที่นี้หมายถึงปัญหาการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษาฝึกสอน และครูประจำการ เป็นปัญหาที่สำคัญและต้องแก้ไข

วิชาสังคมศึกษา หมายถึง วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม
 ความคิดเห็น คือการรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อคำถามในแบบประเมินผล โดยไม่มีผู้วินิจฉัยว่าเหมาะสมหรือไม่ ดีหรือไม่ดี ซึ่งพจนานุกรมการศึกษาให้คำนิยามว่า คือความเชื่อถือ การตัดสินใจ ความคิด ความรู้สึกประทับใจที่มีได้มาจากการพิสูจน์ หรือซึ่งนำหน้ากว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

โรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงโรงเรียนที่สมมุติขึ้น คือโรงเรียนชานเมืองวิทยาครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนดังกล่าวข้างต้นแต่ไม่จกคิดว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนดังกล่าวและเป็นไปตามที่ผู้ทำการวิจัยกำหนดให้

อุปกรณ์การสอนหมายถึง โสตทัศนอุปกรณ์ทุกชนิด รวมถึงเครื่องเล่นเพื่อการศึกษาและ
กิจกรรมบางอย่างที่ครูใช้ประกอบการสอนให้เป็นผลดี

การวิจัยอื่นที่คล้ายคลึงและเกี่ยวข้อง

การวิจัยภายในประเทศ

จากการศึกษาถึงผลงานการวิจัยอื่น ๆ ภายในประเทศ ผู้วิจัยพบว่า
ในปี พ.ศ.2515 สำเร้ง บุญเรืองรัตน์⁵ เป็นผู้เข้าร่วมในโครงการของศูนย์ Inotech
Center "ได้ทำการศึกษาวิจัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแล้วรวบรวมสร้างขึ้นเป็น
เครื่องมือสำหรับใช้ในการฝึกแก้ปัญหา" กล่าวถึงการวิจัยครั้งนี้ว่า เป็นการศึกษาปัญหาที่เกิด
ขึ้นในโรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษาตลอดจนวิธีแก้ปัญหาเหล่านี้ของครูในกลุ่มประเทศ
Semeo ซึ่งมีอินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ทั้งนี้เพื่อจะ
ปรับปรุงคุณภาพของครู การวิจัยครั้งนี้นายมนูนาคาร์ (Munamda) เป็นผู้ควบคุมการวิจัย
กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนประถมและมัธยมทั้งโรงเรียนในเมืองและในชนบท เป็นครู
ประถมศึกษาจำนวน 70 คน เลือกมาประเทศละ 10 โรงเรียน เวียดนามมี 6 โรงเรียน ครูโรง
ละ 3 คน โรงเรียนมัธยมศึกษา 70 โรงเรียนแต่ใช้ครูโรงละ 6 คน ให้ครูตั้งกล่าวเขียนปัญหา
ของครู ผลการวิจัยพบปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในระดับประถมศึกษาในประเทศไทยคือ

1. นักเรียนแสดงอาการไม่สุขภาพ และไม่เคารพนับถือครู
2. หนีโรงเรียน
3. เรียนหนังสือไม่ตั้งใจ และมักไม่สนใจเรียน ขอบรรกวางนชั้นในขณะครูสอน
4. ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
5. แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว
6. ครูและนักเรียนดื่มนำวัสดุอุปกรณ์สำคัญมาใช้ในการเรียนการสอน

⁵ สำเร้ง บุญเรืองรัตน์, "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน"

วิธีการที่ครูใช้แก้ปัญหาคือ

1. การลงโทษ คำว่า เขียน ชูว่าจะรายงานครูใหญ่
2. ให้ความช่วยเหลือ และความสนใจเป็นรายบุคคล
3. ให้คำแนะนำคำอธิบาย เช่นให้คำแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม
4. ไม่สนใจต่อปัญหานั้น เช่น เดินออกไปนอกห้องเรียนเสีย
5. ทำการศึกษาเป็นรายกรณี
6. โยนปัญหาให้ผู้อื่นแก้ เช่นให้นักเรียนแก้กันเอง ให้ครูใหญ่หรือครูอื่นแก้

เมื่อได้ผลการวิจัยแล้ว คณะผู้วิจัยได้นำเอาปัญหาที่พบมาสร้างเป็นแบบจำลอง 2 แบบ คือ การศึกษาเป็นรายกรณี (Case Study) และการแสดงบทบาท (Role Playing) ไว้ใช้เป็นอุปกรณ์การสอนเพื่อฝึกแก้ปัญหาของนิสิตนักศึกษาฝึกสอนก่อนออกทำการฝึกสอนจริง

ในปี พ.ศ.2516 สิรินา เล็บครุฑ⁶ ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมของ นักศึกษาระดับป.กศ.สูง ที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและการสร้างแบบจำลองปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหาจนออกฝึกสอน การวิจัยมุ่งศึกษา ถึงปัญหาที่พบในชั้นเรียนของนักศึกษาครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รวมทั้งวิธีแก้ปัญหาทั้งที่ประสบ ผลสำเร็จ ไม่ประสบผลสำเร็จ และความคิดอื่น ๆ ที่ใช้แก้ปัญหานั้น ๆ เพื่อนำไปสร้างแบบ จำลองปัญหา 2 แบบ คือ การศึกษาเป็นรายกรณี (Case Study) และการแสดงบทบาท (Role Playing) แบบจำลองของปัญหานี้สร้างไว้เพื่อนำไปเป็นอุปกรณ์สำหรับนิสิตนักศึกษา ครูใหญ่รู้จักคิดแก้ปัญหา การวิจัยใช้กับนักศึกษาระดับป.กศ.สูง ปีการศึกษา 2516 ที่ทำการฝึกสอน มาแล้วไม่ต่ำกว่า 2 เดือน จากวิทยาลัยครูในสวนกลาง 5 แห่ง รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบ สอบถาม แบบพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique)

⁶สิรินา เล็บครุฑ, "การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง ที่ออกฝึกสอน ต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลองปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอน นักศึกษาในการคิดแก้ปัญหาจนออกฝึกสอน", (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัย วิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517)

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลคือความถี่ ได้ปัญหาระดับมัธยมศึกษา 67 ปัญหา ประดับประถมศึกษา 102 ปัญหา และนำไปสร้างจำลองของปัญหาไว้ทั้งหมด 40 แบบ

และในปีเดียวกันนี้เอง อารีย์ ธัญญาวัน⁷ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง "พฤติกรรมของนิสิตระดับการศึกษามัธยมศึกษาที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลอง (Simulation) ของปัญหาเพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตฝึกสอน ในการคิดแก้ปัญหา ก่อนออกฝึกสอน การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี สาขามัธยมศึกษาใน ปีการศึกษา 2516 ที่ทำการฝึกสอนแก่ระดับมัธยมศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 2 เดือน จากวิทยาลัย วิชาการศึกษา 3 แห่ง คือ ประสานมิตร ปทุมวัน และพระนคร รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique) ใช้ความถี่ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ปัญหาทั้งสิ้น 111 ปัญหา และนำไปสร้างเป็นแบบจำลองของปัญหาไว้ทั้งหมด 40 แบบ

ในปีพ.ศ.2516 นันทนา จูทังคะ⁸ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับ ป.กศ.ต้น ที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหา ก่อนออกฝึกสอน" การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจพฤติกรรมที่นักศึกษาฝึกหัดครูระดับป.กศ.ต้น ในวิทยาลัยครู ส่วนกลางที่ทำการฝึกสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2516 โดยให้ตอบแบบสอบถามแบบเปิด เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากนักเรียนและวิธีแก้ปัญหานั้น ๆ ผลการ

⁷อารีย์ ธัญญาวัน, "การศึกษาพฤติกรรมของนิสิตระดับการศึกษามัธยมศึกษาที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและการสร้างแบบจำลอง (Simulation) ของปัญหาเพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตในการคิดแก้ปัญหา ก่อนออกฝึกสอน", (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517)

⁸นันทนา จูทังคะ, "การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับป.กศ.ต้นที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหา ก่อนการออกฝึกสอน", (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517)

วิจัยพบว่าปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนพบมากที่สุด ได้แก่ปัญหาเด็กนักเรียนไม่สนใจเรียน รองลงมา คือเรียนอ่อนและเกเรตามลำดับ เด็กเจ้าของปัญหาส่วนใหญ่เป็นเด็กชาย ส่วนวิธีการแก้ปัญหา นั้น นักศึกษาฝึกสอนใช้วิธีการต่าง ๆ กันในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหา วิธีการที่ใ้มากที่สุดคือการ วาดลวดตักเตือน การทำโทษ การให้ความสนใจ และการให้ทำงานเพิ่มขึ้น เมื่อรวบรวมปัญหา ที่ได้ทั้งหมดนำมาสร้างแบบจำลองของปัญหา 2 แบบ คือ การศึกษารายกรณี และการแสดงบทบาท แบบละ 20 เรื่อง โดยให้เรื่องทั้งหมดครอบคลุมปัญหาที่สำรวจพบนั้น เพื่อไว้เป็นแบบในการฝึก นักศึกษาฝึกหัดครู ก่อนออกฝึกสอนให้ได้คิดแก้ปัญหาที่อาจจะพบในการฝึกสอนด้วยตัวของเขาเอง

ไพศาล อันประเสริฐ⁹ ได้ทำการวิจัยในปี 2516 เรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมของ นิสิตปริญญาตรีสาขาประถมศึกษาที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาที่ออกฝึกสอน" การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงปัญหาที่พบในชั้นเรียนของนิสิตนักศึกษาครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันรวมทั้งวิธีการแก้ปัญหานั้นที่ประสบผลสำเร็จและความคิดอื่น ๆ ที่จะใช้แก้ปัญหานั้น เพื่อนำไปสร้างแบบจำลองของปัญหา 2 แบบคือ การศึกษาเป็นรายกรณี และการแสดงบทบาท แบบจำลองของปัญหานี้ สร้างไว้เพื่อนำไปเป็นอุปกรณ์สำหรับฝึกนิสิต นักศึกษาให้รู้จักคิดแก้ปัญหาในการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรีสาขาประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2516 ที่ออกฝึกสอน เด็ก ระดับประถมศึกษาแล้ว ไม่ต่ำกว่า 2 เดือน จากสถานศึกษา 3 แห่งคือ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร การรวบรวมข้อมูลใช้ แบบสอบถามพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique) ได้ปัญหา ทั้งสิ้น 85 ปัญหา นำไปสร้างเป็นแบบจำลองของปัญหาไว้ทั้งหมด 40 แบบ

⁹ไพศาล อันประเสริฐ, "การศึกษาพฤติกรรมของนิสิตปริญญาตรีสาขาประถมศึกษา ที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหาที่ออกฝึกสอน", (ปริญญาโทพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517)

ในการวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง (simulation) นี้ จะพบได้ ว่าผู้วิจัยมักจะสำรวจปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน, โรงเรียนและถ้ามถึงวิธีการที่ไขแก้ ปัญหาเหล่านั้นอย่างไคผลและทั้งที่ไม่ไคผล รวมทั้งแนวคิดที่จะนำมาแก้ปัญหาเหล่านั้น แล้วรวบรวมเอาปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ไปสร้างเป็นสถานการณ์จำลองการแก้ปัญหาขึ้นไว้เพื่อให้ผู้ที่ จะออกไปฝึกสอนได้ศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ตนเองอาจจะพบและศึกษาถึงวิธีการที่จะนำมาไขแก้ ปัญหาอีกด้วย เพื่อสร้างประสบการณ์ให้กับตนเองก่อนที่จะออกไปฝึกสอนและเผชิญกับปัญหาจริง ๆ ในโรงเรียน

การวิจัยในต่างประเทศ

ในปี พ.ศ.2497 จอน ซี ฟลานาแกน¹⁰ (John C. Flanagan : 1954) ได้ทำการวิจัยพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique) ซึ่งเป็น พฤติกรรมที่เป็นปัญหาและวิธีการที่ไขแก้ปัญหานั้นที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้เสนอวิธีแก้ปัญหานั้นของครูผู้เลี้ยง โดยต้องปฏิบัติดังนี้

1. ต้องเตรียมตัวในการสอนให้ดี
2. ความคุมพฤติกรรมในชั้นให้ดี
3. ต้องให้คำแนะนำวิธีการต่าง ๆ ตอนักศึกษาฝึกสอนให้ดี
4. ต้องแสดงความสนใจในการสอน
5. ต้องแสดงความสนใจต่อนักเรียนฝึกสอน
6. ใช้วิธีการที่ไคผลในการควบคุมชั้น
7. ใช้อุปกรณ์การสอนไคผลดี
8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนฝึกสอน

002856

¹⁰ John C. Flanagan, "The Critical Incident Technique" Psychological Bulletin, 51, (July, 1954), 327

9. ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการควบคุมชั้นแก่นักเรียนฝึกสอน
10. เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในบางเวลา
11. ให้กำลังใจ
12. ให้ขอมูลนักเรียนที่จำเป็นต่อนักเรียนฝึกสอน
13. แสดงความสนใจอนาคตนักศึกษาฝึกสอน
14. ปฏิบัติตัวต่อนักศึกษาฝึกสอนเช่นเดียวกับเพื่อนร่วมอาชีพ
15. แสดงความสนใจในเนื้อหาวิชาที่สอน
16. สนใจที่จะติชมการสอนของนักเรียนฝึกสอน
17. มีส่วนร่วมในบทเรียน
18. ยกย่องเมื่อนักเรียนฝึกสอนทำดี

ในปีพ.ศ.2512 พี เจ แทนซี และ เคอร์ริก อัลวิน¹¹ (P.J. Tensey and - Derick Unwin 1969) ได้ทำการศึกษา "การนำเอาสถานการณ์จำลองและการเล่นเกมมาใช้ในวงการศึกษา" โดยนำเอาปัญหาต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในโรงเรียนมาสร้างเป็นสถานการณ์จำลอง แล้วนำไปใช้ในการอบรมครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา เจฟเฟอร์สัน จำนวน 232 คน โดยจัดสภาพการณ์ให้ครูใหญ่รู้สึกว่าคุณเองอยู่ในเหตุการณ์ประจำวันที่ครูใหญ่จะต้องมาพบเห็น และให้ครูใหญ่เหล่านั้นฝึกแก้ปัญหาด้วยตนเอง จากผลการวิจัยแทนซีและอัลวินได้กล่าวสรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับจากสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. สถานการณ์จำลองช่วยย่นอายุให้ครูใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความสนใจ
2. เป็นกลวิธีให้บุคคลได้ร่วมมือกัน
3. ช่วยให้ครูสอนได้ในช่วงเวลาอันแม่เด็กไม่สนใจเท่าที่ควร

¹¹ P.J. Tensey and Derick Unwin, Simulation and Gaming in Education, London, Methuen Educational Ltd., 1969, P. 9 - 12

4. ช่วยสร้างความรู้สึกให้เป็นจริงเกิดสัมผัสภาพในห้องเรียนดีขึ้น
5. สามารถรวบรวมปัญหาได้และทำให้ปัญหานั้นเข้าใจยิ่งขึ้น
6. ช่วยเปลี่ยนสภาพการเรียนการสอนของครู
7. เป็นโครงการสร้างที่เสนอรายละเอียดได้ดีขึ้น
8. สามารถเลือกวิธีปฏิบัติที่ต้องการได้
9. สถานการณ์จำลองเป็นสถานการณ์ที่ครูจัดขึ้นไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมการดำเนินงาน
10. ใหญ่ที่อยู่ในสถานการณ์นั้นตัดสินใจได้อย่างอิสระ

ในปี พ.ศ. 2515 โจเซฟ มาเซียส ลีโอพอลโด¹² (Joseph Marcias Leopoldo : 1972) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ "การใช้สถานการณ์จำลองของครูที่สอนภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้ฝึกกิจกรรมเฉพาะอย่างและการแก้ปัญหา โดยจัดส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตระดับปริญญาตรี ที่เรียนวิชาการสอนภาษาต่างประเทศจำนวน 15 คน ของมหาวิทยาลัยไอโฮโอ ในปีการศึกษา 2514 ผลของการวิจัยพบว่า สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศ ช่วยให้ครูสามารถแยกแยะและแก้ปัญหาในการสอนได้และสามารถนำเอาสถานการณ์จำลองไปใช้ในโปรแกรมการสอนภาษาต่างประเทศได้ มีคุณค่าต่อการนำไปสอนเป็นคณะ

ในปี พ.ศ. 2515 เกียร์ทักเกอร์ เดวิด¹³ (Greer Tucker David, 1972) ได้ศึกษาวิจัย "ผลของทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนฝึกหัดครูที่ใช้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มที่ไม่ใช้สถานการณ์จำลอง" โดยผู้วิจัยได้ใช้สถานการณ์จำลองฝึกนักเรียนฝึกหัดครูที่เป็นกลุ่ม

¹² Joseph Marcias Leopoldo, "The Use of Simulation in Foreign Language Teacher Education in Activity Specific Teaching Simulation" Dissertation Abstracts, Vol. 33 (October, 1972), 1567 - 68 - A.

¹³ Greer Tucker David, "The Effect of A Simulation Treatment on their Inner City Classroom Pupils," Dissertation Abstracts, Vol. 33, (Aug, 1972), 637 - A.

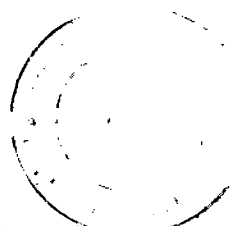
ทดลอง 2 สัปดาห์ ก่อนที่จะออกฝึกสอนอีก 8 สัปดาห์ เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ซึ่งออกไปฝึกสอนโดยตรง 10 สัปดาห์ จากผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนฝึกหัดครูกลุ่มทดลองที่ฝึกจากสถานการณ์จำลองก่อนออกฝึกสอนมีความเชื่อมั่นการสอนในห้องเรียนมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความเชื่อมั่นในการสอนที่ ลักษณะที่แสดงออกทางสังคมในห้องเรียนดีกว่า และมีความกระตือรือร้นในการสอนมากกว่าและประสบผลสำเร็จในการสอนมากกว่า

ในปี พ.ศ. 2515 เคนดริค ฮุก เซอร์¹⁴ (Kendrick Houck Cherry : 1972) ได้ทำการศึกษา "การจัดรูปแบบพฤติกรรมสำหรับสถานการณ์จำลองเพื่อการฝึกอบรมครูใหม่" โดยผู้วิจัยใช้กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ฝึกกับสถานการณ์จำลองของปัญหา 20 ปัญหา พร้อมทั้งวิธีแก้ปัญหาเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม ที่ไม่ใช่ฝึกกับสถานการณ์จำลอง ผลการวิจัยพบว่า การใช้สถานการณ์จำลองในการฝึกอบรมครูใหม่มีประสิทธิภาพดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญ สถานการณ์จำลองช่วยให้ครูใหม่เข้าใจเหตุการณ์ในโรงเรียนดีขึ้น ครูใหม่สามารถทราบปัญหาในห้องเรียน และหาวิธีแก้ปัญหาล่วงหน้าได้ เพื่อออกไปเป็นครู

ปี พ.ศ. 2515 โรเบต้า ทอร์สัน แอนเดอร์สัน¹⁵ (Roberta Thorson Anderson : 1972) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ "วิเคราะห์พัฒนาการใช้สถานการณ์จำลองสอนกลุ่มครูก่อนประจำการ" โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์การพัฒนาการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเปรียบเทียบกับการสอนแบบบรรยาย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประถม และมีชัยมของสถาบันการศึกษาแห่งชาติ อีแวนตัน มลรัฐอิลลินอย ให้นักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 54 คน สอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับเกม เปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมจำนวน 18 คน โดยใช้การสอนแบบบรรยาย และใช้เวลาในการทดสอบ 1 เดือน ผลการวิจัยพบว่าการสอน

¹⁴ Kendrick Houck Cherry "A Behavior Management Simulation Model for Pre service Teacher Training," Dissertation Abstracts, Vol.32,(Mar, 1972), 5087 - A.

¹⁵ Roberta Thorson Anderson, "Development and Analysis of a Simulation Device for Teaching Group Member Roles to Prospective Teachers," Dissertation Abstracts, Vol 30, 2220 - A : 1972

โดยอาศัยสถานการณ์จำลองได้ผลดีกว่าการสอนโดยวิธีบรรยาย นักเรียนจะมีความสามารถสูงขึ้น ช่วยให้ครูแก้ปัญหาขอบกพร่องในการเตรียมการสอนได้ และยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงหน้าที่ของการอยู่รวมกัน

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศจะเห็นว่า แบบสถานการณ์จำลองสามารถช่วยให้นิสิตฝึกสอน มีความรู้ มีประสบการณ์ ในการที่จะออกฝึกสอนจริง ๆ และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ปัญหาการสอนของตนเองได้เป็นอย่างดี แต่การวิจัยเรื่องสถานการณ์จำลองนี้ในประเทศไทยยังไม่เป็นที่แพร่หลายนัก เพราะว่ายังเป็นเรื่องใหม่มากสำหรับวงการศึกษาไทย สำหรับในต่างประเทศมีผู้วิจัยไว้มากพอสมควร จึงหวังไว้ว่า ถ้าหากมีผู้สนใจในเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองมากขึ้นจนเป็นที่แพร่หลาย และทำการวิจัยมากขึ้นภายในประเทศไทย จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาไทยอย่างยิ่ง.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย